

Zakaj naj bi zamenjali direktorja ZZZS?

Varčevalni ukrepi Sama Fakina so trn v peti farmaceutom, zdravnikom, političnim lobijem.

Borut Miklavčič zatrjuje, da je "anonimni upokojenec".

Seja skupščine ZZZS bo ob točki imenovanje novega direktorja za medije zaprta

MATEJA GROŠELJ

Odmev presenetljive izbire kandidata za novega generalnega direktorja Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZZS), ker naj bi po predlogu upravnega odbora ZZZS po izteku štiriletnega mandata, če ga bosta potrdila še skupščina zavoda in parlament, dosedanjega generalnega direktorja **Sama Fakina** aprila prihodnje leto na položaju zamenjal njegov zdajšnji pomočnik, direktor računovodstva ZZZS **Janko Štok**, še ni potihnil. Nasprotno, vse več je bolj ali manj utemeljenih razlag, zakaj naj bi Fakin "odletel", na njegovo mesto pa da bi sedel javnosti do zdaj skoraj neznan uslužbenec.

Zna le obračati številke

Fakin je v svojih vizijah, strategijah, programih in delovnih načrtih, o katerih sta vedno sklepala UO in skupščina, nenehno poudarjal konkretizacijo ukrepov racionalizacije in optimizacije na vseh področjih. Eno teh so zdravila, pri katerih je nemogoče trditi, da so pogajanja o njihovih cenah s farmacevtski lahka. Prav v teh dneh si zdravstveni minister **Dorjan Marušič** - spomnimo, da je na ministrstvo odšel z mesta Fakinovega svetovalca in da kot strokovnjak za kalkulacije dobro pozna pritisk stroškov zdravil na finančno ravnesje blagajne - prizadeva za triodstotno znižanje cen zdravil pri originatorjih (veliki farmacevtski proizvajalci, ponudniki originalnih zdravil, op. p.).

"Če Marušiču, v korist blagajni oziroma tistemu, ki jo vodi, pogajanja uspejo, iz teorij zarote proti Fakinu brez zadržkov lahko izločimo farmacevtske lobije," razmišlja naš vir. Če pa ministru spodleti, je prepričan, bo to potrditev že znanih namigov, da v ozadju naveze **Janko Štok-Martin**

Toth stoji prejšnji minister za zdravje **Borut Miklavčič**. Martin Toth, za časa Miklavčiča njegova desna roka, samo do izteka pogodbe 30. novembra letos pa tudi Marušičeva, in le do tega datuma tudi predstavnik vlade v UO ZZZS, naj bi bil po navedbah našega sogovornika odločilna vez za vzpostavitev marionetnega vodstva. Iz pisarn ZZZS namreč prihajajo informacije, da je Štok dejansko tipičen računovodja, ki spretno obrača številke, stre vsak računovodski oreh, je varčen bolj od skrajno varčnega, vendar pri delu potrebuje izhodišča. Nihče si ga ne predstavlja na pogajanjih, še manj, da bi se jih lotil brez navodil. Na naše vprašanje, ali torej izbira Štoka le ni bila preveč naivno in očitno neposrečena, naš vir odgovarja, da je bil tudi po njegovi oceni Fakinu trdovratnejši protikandidat član uprave Triglava, zdravstvene zavarovalnice **Ivan Gracar**, ki bo "kmalu iskal službo" in ki so ga v UO podprli predstavniki interesov delodajalcev.

Kaj pa o senci, v kateri naj bi se nahajal, pravi Borut Miklavčič? Kratko nas je odbil, češ da "naj ga pustimo pri miru, da je anonimni upokojenec, ki niti časopisov ne bere, o zdravstvu pa ga zanima samo še to, ali bo deležen oskrbe, če bi jo potreboval".

Zaposlenim nevshečna reorganizacija

Pri težnjah po odstititvi Fakina naj ne bi bil povsem nedolžen niti zdravniški ceh; dežurstva so med drugim tista, ki jih Marušič prav tako namerava oklestiti, nedvomno na podlagi Fakinovih izračunov stroškov. Eno dežurstvo stane 250 tisoč evrov na leto. Če ministru uspe število dežurstev zmanjšati za 45, kot načrtuje, je prihranka preko enajst milijonov evrov. Če k temu prištejemo še 15 milijonov evrov, privarčevanih na račun farmacije, se zdi, da bi

bil Fakin še z nekaj potezami na dobri poti celo k dobičku zdravstvene blagajne v prihodnjem letu.

Zagotovo bi k temu znaten delež prispevalo tudi notranje zategovanje pasu. Uvajanje centralizacije delovanja zavoda, ko ne bi bil več en vodja na pet zaposlenih in ko bi direktorji vseh območnih izpostav ne opravljali več 80 odstotkov neinovativnega dela, saj pri tem sledijo zgolj navodilom iz okrožnic "z vrha", kar je potrdila študija ekonomske fakultete, je nesporno dovolj tehten razlog za naklonjenost izbiri drugega šefa. Zlasti če jim, kot je storil Štok, novi kandidat zagotovi, da v razvrščanje v plačne razrede vodilnih ne bo posegal, da bodo njihove službe še vedno za nedoločen čas in ne za štiriletni mandat z možnostjo podaljšanja, da bo odgovornost za opravljeno delo še naprej samo na ramenih nekaterih, ne pa vseh.

Tudi s tem, sodeč po prvem odzivu na Štokovo izbrano kandidacijo, se minister ni strinjal. "Direktorje območnih enot je treba narediti popolnoma primerljive z javnim sistemom, kar pomeni, dati jih na mandat. Mandat se veže na program, na realizacijo in spremljanje tega programa in ugotavljanje rezultatov. To je ena zadnjih oaz v slovenskem sistemu, kjer se na tako pomembne funkcije, kot so direktorji območnih enot, ne postavljajo z razpisom oziroma s kandidacijo, vezano na program," je prikrito, a dovolj jasno v bran Fakinovim naporom reorganizacije in nesporno njunim skupnim izhodiščem za reformne spremembe dejal Marušič. Da bo to, čeprav "droben", a zagotovo popravek v novem zakonu o zdravstvenem varstvu in zavarovanju, je namreč napovedal.

Borut Miklavčič za Večer zanika vpletenost v ozadja zamenjave Sama Fakina z navezo Janko Štok-Martin Toth, češ da ga "o zdravstvu zanima samo še to, ali bo deležen oskrbe, če bi jo potreboval". (Robert Balen)

Imenovanje direktorja brez javnosti

Med drugim bo upravni odbor (UO) ZZS v torek obravnaval prav Fakinova izhodišča za notranjo reorganizacijo, ki temeljijo na študiji ekonomske fakultete ip ki jo imajo dalj časa v rokah že vsi vodje območnih izpostav. Novinarji se sej UO navadno ne udeležujejo, tudi zaradi "suhoparnosti" vsebin, za to razpravo pa si je Večerova novinarka na predlog službe za stike z javnostmi ZZS pridobila posebno povabilo predsednice UO ZZS **Tatjane Čerin**. Predvsem zato, ker je iz vabila na sejo skupščine ZZS, ki bo deset dni kasneje, že razvidno, da bodo med točko imenovanje novega direktorja ZZS vrata za predstavnike medijev zaprta.

Ali je takšno ravnanje pravilno, smo povprašali informacijsko pooblaščenko **Natašo Pirc Musar**. Zaradi časovne stiske nam je poslala z zapiranjem sej sveta UKC primerljiv odgovor. "Ni dvoma, da javnost tovrstnih sej organov zavodov ni zapovedana, in drži, da zaprtost ne pomeni a priori skrivanja podatkov in netransparentnega dela. Moteč je odmik od doseženega standarda, kar je neželena praksa. Organ, ki je deloval na za javnost odprtih sejah in bil zgled drugim, ki niso tako poslovali, s tem daje impulz, da odprtosti 'ni zdržal,' je povzetek mnenja Pirc Musarjeve.